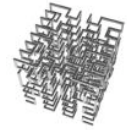

Udtømmende søgning

1

Udtømmende søgning (kombinatorisk søgning)

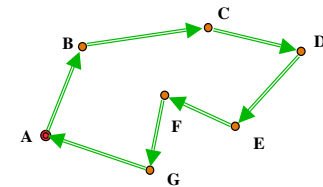
Systematisk gennemsøgning af alle potentielle løsninger

Den rejsende sælgers problem (TSP):

En sælger skal besøge N byer

Find den korteste rundtur

Eksempel med 7 byer

2

Problem med 4461 byer

Find den korteste rundtur

3

Udtømmende søgning i grafer

Mulig metode til løsning af TSP:

- (1) Generer samtlige rundture (Hamilton-cykler) i grafen
- (2) Vælg den korteste af disse

Samtlige rundture kan bestemmes således:

- (1a) Generer systematisk samtlige simple veje i grafen
- (1b) Vælg heraf dem, der omfatter samtlige grafens knuder, og hvor første og sidste knude er forbundet med en kant

4

Systematisk generering af alle simple veje i en graf

Kan opnås ved en lille ændring af metoden DFS til dybde-først-søgning i en graf

Kald:

DFS(*G*, *v*)

hvor *v* er en vilkårlig knude i *G*

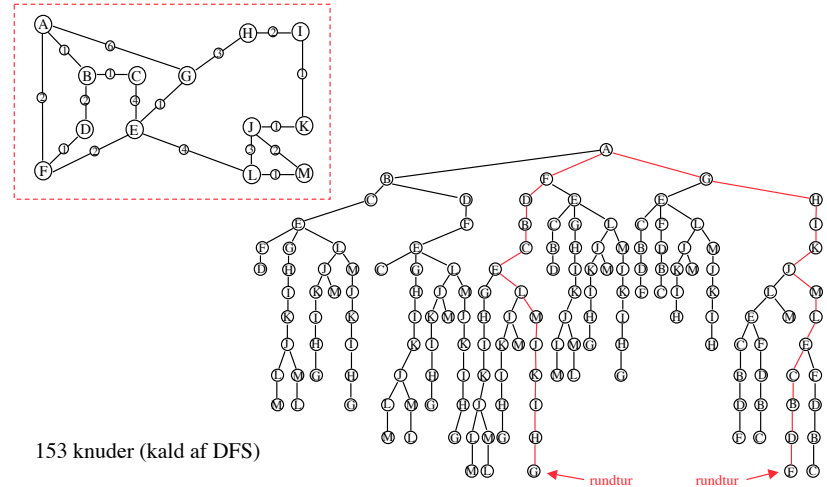
```

Algorithm DFS(G, v)
  setLabel(v, VISITED)
  for all e ∈ G.incidentEdges(v)
    w ← opposite(v,e)
    if getLabel(w) = UNEXPLORED
      DFS(G, w)
  setLabel(v, UNEXPLORED)
    
```

Metoden "rydder op efter sig selv", således at alternative veje kan undersøges

5

Eksempel på søgning

6

Generering af alle simple veje i en graf repræsenteret ved en nabomatrix

w[*k*][*t*] betegner vægten på kanten (*k*, *t*). Værdien 0 angiver, at kanten ikke findes

level angiver antallet af knuder på den aktuelle vej

pos[*k*] angiver positionen for knude *k* på denne vej

```

void dfs(int k) {
  pos[k] = ++level;
  for (int t = 1; t <= V; t++)
    if (w[k][t] != 0 && pos[t] == 0)
      dfs(t);
  level--; pos[k] = 0;
}
    
```

```

level = 0;
for (int k = 1; k <= V; k++)
  pos[k] = 0;
dfs(1);
    
```

7

Løsning af TSP

```

level = 0;
for (int k = 1; k <= V; k++)
  pos[k] = 0;
cost = 0;
best_cost = Integer.MAX_VALUE;
dfs(1);
    
```



```

void dfs(int k) {
  pos[k] = ++level;
  if (level == V && w[k][1] != 0 &&
      cost < best_cost) {
    best_cost = cost;
    System.arraycopy(
      best_pos, 1, pos, 1, V);
  }
  for (int t = 1; t <= V; t++)
    if (w[k][t] != 0 &&
        pos[t] == 0) {
      cost += w[k][t];
      dfs(t);
      cost -= w[k][t];
    }
  level--; pos[k] = 0;
}
    
```

8

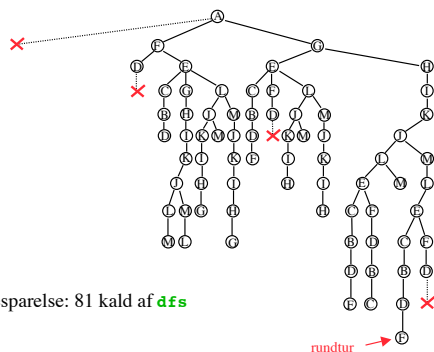
Beskæring af søgetræet

Beskæring: fjernelse af undertræer

Eksempel: fjernelse af symmetrier:
Forlang, at 3 knuder kommer i en
bestemt rækkefølge

Kravet $A \rightarrow \dots \rightarrow C \rightarrow \dots \rightarrow B \rightarrow \dots$
beskærer træet

Besparelse: 81 kald af **dfs**

9

Implementering af beskæring


```
void dfs(int k) {
    pos[k] = ++level;
    for (int t = 1; t <= V; t++)
        if (w[k][t] != 0 && pos[t] == 0 &&
            (t != 3 || pos[2] != 0))
            dfs(t);
    level--; pos[k] = 0;
}
```

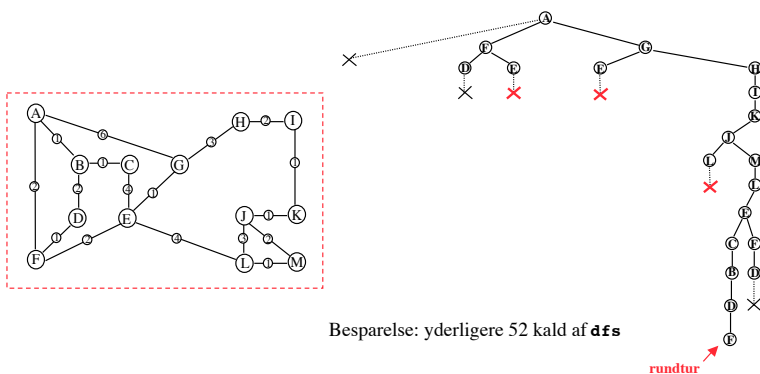
Besøg kun knude 3, hvis knude 2 er besøgt

10

Yderligere beskæring

Beskær en gren, hvis de ubesøgte knuder ikke er forbundne

Besparelse: yderligere 52 kald af **dfs**

11

Forgren-og-begræns (branch-and-bound)

En metode til reduktion af søgningen ved
løsning af optimeringsproblemer

De partielle løsnings omkostninger
beregnes og benyttes til beskæring af
søgetræet

Eksempel: Hvis alle omkostninger for TSP
er positive, kan en søgningen ad en vej
afbrydes, hvis omkostningen for vejen er
større end eller lig med den hidtil korteste
rundtur

```
for (int t = 1; t <= V; t++) {
    if (w[k][t] != 0 && pos[t] == 0 &&
        cost + w[k][t] < best_cost) {
        cost += w[k][t];
        dfs(t);
        cost -= w[k][t];
    }
}
```

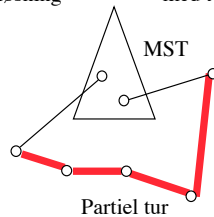
12

Generel beskæringsmetode

Hvis omkostningen for en partiel løsning, **plus** en *nedre* grænse for omkostningen for en færdiggørelse til en komplet løsning, er større end en *øvre* grænse for en løsning, så vil den partielle løsning ikke kunne færdiggøres til en *optimal* løsning

En nedre grænse for TSP udgør omkostningen af et MST (Minimal Spanning Tree) for de ubesøgte knuder, plus de to korteste kanter, der forbinder de to endeknuder i den partielle tur med to ubesøgte knuder

13

Baksporing (backtracking)

En problemløsningsmetode til systematisk generering af alle mulige løsninger

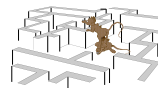
Så længe det er muligt, udvides en **partiel** løsning

Hvis en partiel løsning ikke kan udvides, "**bakspores**", d.v.s. vendes tilbage til en tidligere partiel løsning, for hvilken der findes en uprøvet udvidelsesmulighed

På denne måde bevæger algoritmen sig **forlæns** og **baglæns**, indtil en løsning er fundet, eller alle muligheder er udtømte.

14

Skabelon til baksporing

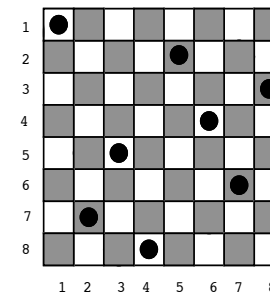
```
void try(...) {
    for (alle_kandidater)
        if (kandidat_acceptabel) {
            registrer_kandidat;
            if (ufuldstændig_løsning)
                try(...);
            if (løsning_fundet)
                return;
            slet_registrering;
        }
}
```

15

8-dronningeproblemet

Placer 8 dronninger på et skakbræt, således at der ikke findes to dronninger, der kan slå hinanden (d.v.s. der er ikke to dronninger i samme række, søjle eller diagonal)

16

Ineffektiv og ufleksibel løsningsmetode

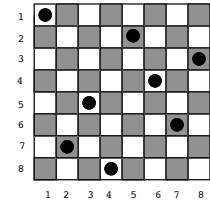
```
Search:
for (c1 = 1; c1 <= 8; c1++)
for (c2 = 1; c2 <= 8; c2++)
for (c3 = 1; c3 <= 8; c3++)
for (c4 = 1; c4 <= 8; c4++)
for (c5 = 1; c5 <= 8; c5++)
for (c6 = 1; c6 <= 8; c6++)
for (c7 = 1; c7 <= 8; c7++)
for (c8 = 1; c8 <= 8; c8++)
    if (isSolution(c1, c2, c3, c4, c5, c6, c7, c8)) {
        printSolution();
        break Search;
    }
```

17

Løsning med baksporing


```
void try(int row) {
    for (int col = 1; col <= 8; col++) {
        if (!underAttack(row, col)) {
            setQueen(row, col);
            if (row == 8)
                solutionFound = true;
            else
                try(row + 1);
            if (solutionFound)
                return;
            removeQueen(row, col);
        }
    }
}
```



```
solutionFound = false;
try(1);
if (solutionFound)
    printSolution();
```

18

Datastrukturer

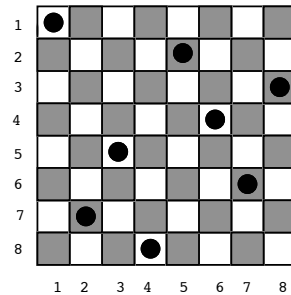
Repræsentation af aktuell stilling:

```
int q[]; boolean up[], down[];
```

`q[col] == row`, hvis der er placeret en dronning i søjlen `col` med rækkenummeret `row`; ellers `0`

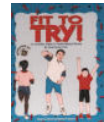
`up[col+row-2] == true`, hvis og kun hvis der er placeret en dronning på opad-diagonalen (↖) med nummer `col+row-2`

`down[col-row+7] == true`, hvis og kun hvis der er placeret en dronning på nedad-diagonalen (↘) med nummer `col-row+7`.

19

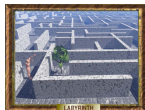
Færdig udgave af try


```
void try(int row) {
    for (int col = 1; col <= 8; col++) {
        if (q[col] == 0 && !up[row+col-2] && !down[col-row+7]) {
            q[col] = row;
            up[row+col-2] = down[col-row+7] = true;
            if (row == 8)
                solutionFound = true;
            else
                try(row+1);
            if (solutionFound)
                return;
            q[col] = 0;
            up[row+col-2] = down[col-row+7] = false;
        }
    }
}
```

20

Primitiver til bakspring

`choice(n)`

repræsenterer et valg imellem n alternativer
Metoden returnerer heltal imellem 1 og n

`backtrack()`

signalerer, at problemet ikke kan løses med
de hidtil trufne valg

Er implementeret til C, C++, Pascal og Simula af Keld Helsgaun
Findes ikke til Java

21

Løsning ved brug af primitiverne

```
for (int row = 1; row <= 8; row++) {  
    int col = choice(8);  
    if (q[col] != 0 || up[row+col-2] || down[col-row+7])  
        backtrack();  
    q[col] = row;  
    up[row+col-2] = down[col-row+7] = true;  
}  
printSolution();
```

22

Approksimative algoritmer

Køretiden for bakspringsalgoritmer er eksponentiel

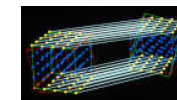
Hvis hver knude i gennemsnit har α sønner, og længden af en løsningsvej er N , så er køretiden α^N

I nogle tilfælde behøves ikke en optimal løsning - en "rimelig god" løsning er tilstrækkelig

En **approksimativ algoritme** tilstræber at opnå en "rimelig god" løsning på kort tid - sædvanligvis med et polynomielt tidsforbrug

23

Permutationer

En algoritme til systematisk generering af samtlige permutationer af tallene fra 1 til N kan udledes direkte fra algoritmen til udtømmende søgning i en graf

Når udtømmende søgning anvendes på en **komplet** graf, så gennemløbes alle knuder i enhver mulig rækkefølge

```
void dfs(int k) {  
    perm[k] = ++level;  
    if (level == v)  
        use(perm);  
    for (int t = 1; t <= v; t++)  
        if (perm[t] == 0)  
            dfs(t);  
    level--; perm[k] = 0;  
}
```

24